

JUSTITIS MINISTERIET

Dato: 14. marts 2012
Dok.: Tale til samråd Å+AA

TALE til samråd den 15. marts 2012 i Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik

Samrådsspørgsmål Å og AA er stillet den 13. januar 2012 efter ønske fra Martin Henriksen (DF)

Samrådsspørgsmål Å:

”Hvordan vil regeringen sikre og konkret arbejde for at afviste asylansøgere, der har været i det danske asylsystem i mere end 10 år hjemsendes?

Samrådsspørgsmål AA:

”Hvordan forholder regeringen sig til, at regeringspartiet De Radikale Venstre sammen støttepartiet Enhedslisten ønsker at lempe reglerne, så det bliver nemmere for afviste asylansøgere at få opholdstilladelse i Danmark?”

Spørgsmålene stilles på baggrund af artikel i Jyllands Posten den 7. januar 2012 ”Afviste familier bor her i 10 år.”

1. Jeg går ud fra, at udvalget er indforstået med, at jeg besvarer spørgsmål Å og AA samlet.

Jeg synes egentlig, at det er lidt spøjst, at jeg skal sidde her efter godt 5 måneder som ansvarlig minister for området og redegøre for, hvorfor nogle afviste asylansøgere har opholdt sig i asylcentre i Danmark i mere end 10 år. Spørgeren kunne jo passende sammen med den tidligere regering selv have gjort noget ved disse menneskers meget lange ophold.

Men jeg må konstatere, at asylansøgers lange ophold i centrene er en del af den tunge arv på udlændingeområdet, som denne regering har måttet tage på sig.

Det viser sig jo desværre også på dette område, at den mistænkeliggørelse af og konstante brug af stokkemetoder over for navnlig asylansøgere, som Dansk Folkeparti nærmest institutionaliserede som led i mange års finanslovsaftaler med Venstre og Det Konservative Folkeparti, ikke har medvirket til at løse problemerne.

Dansk Folkeparti satsede jo i årevis ensidigt på at søge at vise den danske befolkning, at man ville gå så langt som overhovedet muligt for at forsøge gennem tvang og lignende tiltag at gøre tilværelsen så svær som mulig for disse mennesker. Meningen var vel, at man derved forsøgte at sælge idéen om, at hvis man bare gør livet surt nok for de pågældende, så skal de nok rejse.

Denne regering ønsker en nuanceret tilgang til opgaven. Lad mig uddybe det.

2. Regeringen er af den opfattelse, at når asylansøgere har fået endeligt afslag på asyl og eventuelt afslag på en ansøgning om humanitær opholdstilladelse, skal de udrejse af landet. Jeg tror, at dette synspunkt deles af de fleste partier i Folketinget

Jeg tror, at de fleste også kan være enige i, at frivillig udrejse til hjemlandet er at foretrække frem for tvangsmæssig udsendelse ved politiets foranstaltning.

Derfor vil regeringen gerne se på, hvad vi kan gøre for reelt at motivere afviste asylansøgere til at vende hjem frivilligt. Jeg vil dog allerede her gerne slå fast, at vi selvfølgelig ikke har mistet blikket for, at der for visse grupper af afviste asylansøgere stadig er brug for, at der også er en håndfast tilgang over for dem, der ikke på nogen måde vil medvirke til frivillig hjemvenden.

Det er vigtigt at have i erindring, at asylansøgerne meget ofte har brændt broerne bag sig – herunder har realiseret alt, hvad de havde i hjemlandet – for at kunne rejse til Europa med et håb om en bedre tilværelse for dem og deres familie.

Når de får endeligt afslag på asyl og besked om, at de skal udrejse, kan man godt forestille sig, at det kan være svært at se, hvordan man skal klare det i hjemlandet. Og jo længere opholdet i Danmark bliver, jo sværere bliver det at se mulighederne for sig selv og familien i hjemlandet.

Derfor vil jeg gerne have set på, om vejledningen af afviste asylansøgere kan gøres bedre og mere målrettet. Jeg er også parat til at overveje mulighederne for, at denne gruppe ydes støtte til at få en tilværelse på benene, når man kommer hjem.

At udrejse frivilligt er således klart den bedste løsning for alle parter. Det er en skånsom og ordentlig måde for den enkelte asylansøger at komme hjem på. Det er også lettere for politiet, fordi det er muligt at udrejse frivilligt til alle lande i denne verden i næsten alle situationer.

3. Jeg har nedsat et udvalg, som bl.a. skal se de såkaldte motivationsfremmende foranstaltninger, det vil sige de foranstaltninger, som skal søge at få

afviste asylansøgere til at rejse hjem ved at give dem færre penge eller pålægge dem meldepligt.

Jeg har også bedt udvalget om at se på mulighederne for forbedring af vejledningen og støtte i forbindelse med frivillig hjemrejse.

Jeg ser frem til at læse udvalgets rapport, herunder til at se om der er overvejelser og idéer, der kan bidrage til en styrket samlet indsats for, at afviste asylansøgere kan vende hjem.

4. Men lad mig lige knytte et par yderligere bemærkninger til spørgsmålet om tvangsmæssig udsendelse.

Martin Henriksen ved fra mange års samarbejde med den tidligere regering, at det ikke er enkelt med tvangsmæssig udsendelse. Det er ikke alle lande, der kan ske tvangsmæssig udsendelse til. Det er der forskellige grunde til.

Jeg vil henvise til den halvårslige statusrapport fra Rigspolitiet, som jeg har oversendt til udvalget den 14. marts 2012. Heri er der en meget udførlig gennemgang af forholdene i de lande, som de danske myndigheder udsender personer uden lovligt ophold til.

5. Nu er det et åbent samråd i dag, så uden i øvrigt at sige noget om de af spørgeren nævnte konkrete sager vedrørende udlændinge, der er indrejst første gang for mere end 10 år siden og er i udsendelsesposition, kan jeg dog sige, at den største nationalitetsgruppe er Iran. Problemet er her – som spørgeren også ved – at Iran kræver medvirken som en betingelse for at udstede de for hjemrejsen nødvendige rejsedokumenter.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at den 31. december 2011 – altså kort tid efter at denne regering trådte til – var der ifølge Udlændingestyrelsens tal 980 afviste asylansøgere, der er i udsendelsesposition. Hvoraf afghanerne udgør langt den største gruppe.

6. Der bliver løbende udsendt afviste afghanske asylansøgere i henhold til den aftale om tilbagetagelse, som Danmark har med Afghanistan og UNHCR. Der er også nogle afviste afghanere, der udrejser på frivillig basis til Afghanistan. Det går dog i et noget utilfredsstillende tempo, hvilket igen betyder, at gruppen af afviste asylansøgere fra Afghanistan er voksende.

En af udfordringerne ved tvangsmæssig udsendelse til Afghanistan er, at der er en meget lang sagsbehandlingstid for identifikation af de afviste asylansøgere. Logistikken i forhold til tvangsmæssig udsendelse til Afghanistan er desværre heller ikke uden udfordringer.

Vi vil i samarbejde med de relevante afghanske myndigheder og UNHCR søge at finde bedre løsninger, som kan forkorte de afviste asylansøgers tid i Danmark. Det vil i den forbindelse skulle overvejes, om trepartsaftalen bør revideres.

Det er særligt i forhold til et land som Afghanistan, jeg gerne vil se på, om der er nogle støttemuligheder, der kunne gøre afghanernes tilbagevenden til hjemlandet lidt lettere.

7. Et andet land, som giver nogle udfordringer i forhold til tvangsmæssig udsendelse for tiden, er Irak. Der har været et velfungerede samarbejde med de irakiske myndigheder om udsendelse til Irak, siden tilbagetagesaftalen blev indgået i maj 2009.

Der er inden for de seneste måneder opstået nogle problemer vedrørende udstedelse af rejsedokumenter til tvangsmæssig udsendelse af afviste irakiske asylansøgere. Der arbejdes nu på en løsning ad diplomatisk vej.

Regeringen har taget handsken op efter den tidligere regering.

8. Tilvejebringelsen af mulighed for at flere afviste asylansøgere i udsendelsesposition kan vende tilbage til deres hjemland er en prioriteret opgave.

Jeg ser som nævnt gerne, at hjemvenden sker frivilligt, da det er den langt mest humane måde. Men jeg vil ikke undlade at bruge tvang, hvis det er nødvendigt.

Vi skal huske på, at der er tale om udlændinge, der har fået afslag på opholdstilladelse efter alle kunstens regler i alle instanser og har fået afslag op til flere gange.

Som nævnt vil jeg bede udvalget om at se på mulighederne for forbedring af vejledningen og støtte i forbindelse med frivillig hjemrejse.

Udvalget skal derimod ikke overveje ændringer af betingelserne for at meddele asyl. Det fremgår udtrykkeligt af regeringsgrundlaget, at kriterierne for, hvem der kan få asyl i Danmark, ikke ændres.

Det er min forhåbning, at udvalget vil komme med forslag og ideer til, der kan bidrage til at mindske antallet af udlændinge i udsendelsesposition.

Jeg gør altså – i modsætning til den tidligere regering – noget aktivt for at komme det af den tidligere regering skabte problem til liv.